

**Dienst Regulering van het Spoorwegvervoer en
van de Exploitatie van de Luchthaven Brussel-Nationaal**

Advies nr. A/2014/02/C

**van 26 mei 2014 aangaande het ontwerp van
vervoersovereenkomst betreffende de operationele
samenwerking tussen Infrabel NV en NMBS**

1. Voorwerp van het advies en beginselen

- Conform artikel 163quater van de wet van 21 maart 1991 betreffende hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (hierna de wet van 21 maart 1991) dienen NMBS en Infrabel een vervoersovereenkomst te sluiten die de voorwaarden en nadere regels van de operationele samenwerking tussen de NMBS en Infrabel vastlegt, voor de in het kader van openbare dienst te presteren diensten, onder andere met het oog op de stipte en kwalitatieve dienstverlening aan de reizigers.
- De vervoersovereenkomst dient ten minste volgende aangelegenheden te regelen:
 - 1° de stiptheid en het treinverkeer;
 - 2° het onthaal van en de informatie aan de reizigers;
 - 3° het beheer van incidenten, waaronder de spoedinterventieplannen;
 - 4° de coördinatie van de uitvoering van de investeringen van de NMBS en van Infrabel.
- Conform artikel 62, §2, 5° van de wet van 30 augustus 2013 houdende de Spoorcodex (hierna de Spoorcodex) heeft de Dienst Regulering van het Spoorwegvervoer en van de Exploitatie van de Luchthaven Brussel-Nationaal (hierna de Dienst Regulering) als opdracht voorafgaandelijk aan de sluiting of de wijziging van de vervoersovereenkomst een met redenen omkleed advies over de inhoud te geven.
- De Dienst Regulering neemt voor het verstrekken van zijn advies de controleopdrachten voorzien in artikel 62, §3 van de Spoorcodex in overweging.
- Artikel 163quinquies van de wet van 21 maart 1991 legt de procedure vast die NMBS en Infrabel moeten volgen betreffende het afsluiten van de vervoersovereenkomst. De Dienst Regulering van het Spoorwegvervoer geeft een advies over elk ontwerp van vervoersovereenkomst of over elk ontwerp van wijziging van de vervoersovereenkomst binnen een termijn van een maand nadat de NMBS en Infrabel haar een gemeenschappelijk standpunt hebben overgemaakt. De NMBS en Infrabel mogen niet overgaan tot de sluiting of de wijziging van de vervoersovereenkomst voor het verstrijken van bovenstaande termijn van een maand. De vervoersovereenkomst en haar opeenvolgende wijzigingen treden pas in werking na goedkeuring door de Koning, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, en vanaf de datum vastgesteld bij dat besluit.
- De vervoersovereenkomst wordt gesloten voor een duur van vijf jaar en kan zoals vastgelegd in artikel 163sexies van de wet van 21 maart 1991 gewijzigd worden.
- Overeenkomstig artikel 62, §3, 7° stelt de Dienst Regulering op verzoek van de minister bevoegd voor Overheidsbedrijven een jaarlijkse audit op over de uitvoering van de vervoersovereenkomst.

2. Procedure

Op datum van 28 april 2014 hebben Infrabel en NMBS in uitvoering van artikel 163quinquies van de wet van 21 maart 1991, gezamenlijk per brief een advies aangevraagd over het document getiteld 'Nota met betrekking tot het luik operationele samenwerking op het terrein in het kader van de vervoersovereenkomst tussen Infrabel en NMBS'.

Op 7 mei stuurt de Dienst Regulering een verzoek om bijkomende inlichtingen en enkele kleine aanpassingen naar Infrabel en NMBS.

Op 14 mei ontving de Dienst Regulering het gezamenlijk antwoord en de aangepaste versie van de vervoersovereenkomst van Infrabel en NMBS.

Omdat er onduidelijkheid was over de volledigheid van het document heeft de Dienst Regulering hierover bevestiging gevraagd. NMBS heeft op datum van 22 mei 2014 via mail bevestigd dat het ontwerpdocument, getiteld 'Nota met betrekking tot het luik operationele samenwerking op het terrein in het kader van de vervoersovereenkomst tussen Infrabel en NMBS', de volledige vervoersovereenkomst bevat.

3. Advies

Gelet op de wet van 21 maart 1991 betreffende hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en in het bijzonder de artikelen 163quater en 163quinquies, en gelet op de Spoorcodex, in het bijzonder artikel 62, §2;

Brengt de Dienst Regulering het onderstaande advies uit:

3.1. Voorwerp van advies

De Dienst Regulering constateert dat het haar voorgelegde ontwerp van vervoersovereenkomst volgende elementen behandelt:

- De stiptheid en het treinverkeer (onderdelen 1, 7, 8 en 9);
- Het onthaal en de informatie aan de reizigers (onderdelen 5 en 6);
- Het beheer van de incidenten (onderdeel 4);
- De coördinatie van de uitvoering van de investeringen van de NMBS en van Infrabel (onderdeel 10).

De Dienst Regulering stelt vast dat het ontwerp van vervoersovereenkomst voorgelegd door Infrabel en NMBS hiermee voldoet aan de wettelijke minimumvereisten zoals vereist door artikel 163quater van de wet van 21 maart 1991 en handelt over de operationele samenwerking op het terrein voor de in het kader van de openbare dienst te presteren diensten.

Hoewel de vervoersovereenkomst in zijn huidige vorm voldoet aan de wettelijke minimumvereisten, is de Dienst Regulering van mening dat, bijvoorbeeld, duidelijke afspraken betreffende bewaking en toezicht in de stations en op de treinen een onderdeel zouden kunnen zijn van de vervoersovereenkomst, aangezien deze taken ook behoren tot de opdrachten van openbare dienst, zoals bepaald in artikel 156, 7° en 8° van de wet van 21 maart 1991.

3.2. Aandachtspunten

a. Boekhoudkundige scheiding tussen de Infrastructuurbeheerder en de Spooronderneming

De Dienst Regulering is van mening dat de operationele samenwerking, voortvloeiend uit de vervoersovereenkomst, tussen Infrabel en NMBS conform dient te zijn met de vereisten van boekhoudkundige scheiding tussen beide maatschappijen, zoals voorzien in de Spoorcodex. Eveneens geldt ook dat overheidsmiddelen voorzien door de opdrachten van openbare dienst niet mogen worden overgedragen naar andere activiteiten. Dit impliceert dat de vervoersovereenkomst een duidelijke boekhoudkundige weerslag dient te hebben bij zowel Infrabel als NMBS. Diensten verleend door Infrabel aan NMBS en omgekeerd dienen in contracten, eventueel gekoppeld aan SLA's, vastgelegd te worden. De overeengekomen vergoedingen en de geleverde prestaties zouden transparant, niet discriminatoir, duidelijk afgelijnd en marktconform moeten zijn.

De Dienst Regulering verwijst in deze naar artikel 62, §3, 6° van de Spoorcodex.

b. Impact op andere operatoren

De Dienst Regulering begrijpt dat de vervoersovereenkomst een akkoord is, afgesloten tussen Infrabel en NMBS, waarbij geen derde partijen betrokken zijn. Verschillende elementen die besproken worden in deze overeenkomst kunnen echter direct en indirect een invloed hebben op het functioneren en de activiteiten van andere operatoren.

De Dienst Regulering is van mening dat de vervoersovereenkomst geen rem mag zijn op de ontwikkeling van het internationaal reizigersvervoer. De operationele samenwerking tussen Infrabel en NMBS zal niet enkel een impact hebben op de "reizigers openbare dienst" maar ook op de "internationale reizigers". Het gaat hier onder meer over de toegang tot de stations, de informatie en communicatie naar de reizigers toe, het beheer van incidenten en het realtime traffic beheer.

Omdat NMBS zowel spooroperator als dienstverlener is in deze geliberaliseerde markt, dient erover gewaakt te worden dat alle operatoren kunnen genieten van een zelfde niveau van dienstverlening en van een niet discriminatoire toegang tot deze diensten.

Opgemaakt in twee exemplaren te Brussel, 26 mei 2014,

Voor de Dienst Regulering van het Spoorwegvervoer en van de Exploitatie van de Luchthaven Brussel-Nationaal,

De Directeur,

Serge DRUGMAND